

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Sayın Mustafa ÇİFTÇİ tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

1. Diyarbakır il sınırları içerisinde, 1 Ocak 2020-30 Ağustos 2026 tarihleri arasında kimsesiz, kimliği belirsiz veya yakınları tarafından teslim alınmayan kişilerin cenazelerinin defnedildiği kaç mezarlık bulunmaktadır? Bu mezarlıkların ilçe, mahalle ve mezarlık bazındaki dağılımı nedir?
2. Diyarbakır'da resmî olarak "Kimsesizler Mezarlığı" adıyla tahsis edilmiş bir mezarlık bulunmakta mıdır? Bulunmakta ise söz konusu mezarlık hangi ilçe ve mahallededir, hangi tarihten itibaren kullanılmaktadır ve yüzölçümü ne kadardır?
3. Diyarbakır'da müstakil bir kimsesizler mezarlığı bulunmaması hâlinde, mevcut mezarlıklarda kimsesiz veya kimliği belirsiz cenazelerin defni amacıyla ayrılmış ada, parsel, bölüm ya da sıralar bulunmakta mıdır? Bulunmakta ise bunlar hangi mezarlıklarda yer almakta ve her birinin kapasitesi ne kadardır?
4. 1 Ocak 2020-30 Ağustos 2026 tarihleri arasında Diyarbakır il sınırları içerisinde toplam kaç cenaze "kimsesiz" statüsünde defnedilmiştir? Bu sayının 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025 ve 30 Ağustos 2026 tarihi itibarıyla 2026 yılı için ayrı ayrı açıklanmasının önünde herhangi bir engel bulunmakta mıdır?
5. Söz konusu cenazelerin Diyarbakır'ın 17 ilçesi ve defin yapılan her bir mezarlık bazındaki sayısal dağılımı nedir?
6. 1 Ocak 2020-30 Ağustos 2026 tarihleri arasında kimsesiz veya kimliği belirsiz olarak defnedilen kişilerden;
a) Kimliği hiç tespit edilemeyenlerin,
b) Kimliği tespit edildiği hâlde yakınlarına ulaşılamayanların,
c) Yakınlarına ulaşıldığı hâlde cenazesi teslim alınmayanların,
ç) Herhangi bir yakını bulunmadığı tespit edilenlerin,
d) Yabancı uyruklu olduğu belirlenmesine rağmen cenazesi teslim alınmayanların sayısı ayrı ayrı kaçtır?
7. Altıncı soruda belirtilen kategorilerde yer alan kişilerin yıllar itibarıyla sayısal dağılımı nedir?
8. 1 Ocak 2020-30 Ağustos 2026 tarihleri arasında yalnızca ekonomik yoksunluk nedeniyle cenaze giderleri kamu kurumları veya belediyeler tarafından karşılanarak defnedilen kaç kişi bulunmaktadır? Bu kişiler, Bakanlığınızın veya ilgili kamu kurumlarının kayıtlarında "kimsesiz cenaze" kapsamında mı değerlendirilmekte, yoksa ayrı bir istatistik altında mı tutulmaktadır?
9. Kimsesiz veya kimliği belirsiz olarak defnedilen kişilerin kadın, erkek ve cinsiyeti tespit edilemeyenler şeklindeki sayısal dağılımı yıllar itibarıyla nedir?
10. Kimsesiz veya kimliği belirsiz olarak defnedilen kişilerin yaş gruplarına göre dağılımı nedir? Bunlardan kaç 0-1 yaş, 1-17 yaş, 18-64 yaş ve 65 yaş ve üzeri yaş grubundadır?
11. 1 Ocak 2020-30 Ağustos 2026 tarihleri arasında Diyarbakır'da kimliği tespit edilemeden defnedilen çocuk veya bebek cenazesi bulunmakta mıdır? Bulunmakta ise yıllar itibarıyla sayısı kaçtır?

21.08.2026

12. Kimsesiz veya kimliği belirsiz olarak defnedilen kişilerden kaçının Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olduğu tespit edilmiştir? Bunlardan kaç yabancı uyruklu, kaç vatansız ve kaç uyruğu belirlenemeyen kişi olarak kayıtlara geçirilmiştir?
13. Yabancı uyruklu olduğu tespit edilen kişilerin, kişisel verileri açıklanmaksızın, uyruklarına ve yıllara göre sayısal dağılımı nedir?
14. Söz konusu kişiler arasında geçici koruma, uluslararası koruma veya düzensiz göç kapsamında bulunduğu tespit edilen kaç kişi bulunmaktadır? Bu kişilerin statü ve yıllar itibarıyla dağılımı nedir?
15. Yabancı uyruklu cenazeler bakımından ilgili ülkelerin diplomatik veya konsolosluk temsilciliklerine 1 Ocak 2020-30 Ağustos 2026 tarihleri arasında kaç bildirim yapılmıştır? Bu bildirimlerden kaçına cevap verilmiş, kaçı cevapsız kalmış ve kaç cenaze ailesine, yakınlarına veya ilgili ülke makamlarına teslim edilmiştir?
16. Başka bir ilde hayatını kaybettiği hâlde İçişleri Bakanlığının, ilgili valiliğin veya başka bir kamu makamının kararı üzerine Diyarbakır il sınırları içerisinde defnedilen kimsesiz, kimliği belirsiz veya yabancı uyruklu cenaze bulunmakta mıdır? Bulunmakta ise yıllar itibarıyla sayısı kaçtır?
17. Diyarbakır'da hayatını kaybettiği hâlde başka bir ilde defnedilmesine karar verilen kimsesiz veya kimliği belirsiz kaç cenaze bulunmaktadır? Bu cenazeler hangi illere gönderilmiştir?
18. Kimsesiz veya kimliği belirsiz olarak işlem gören bir cenazenin defin işlemi gerçekleştirilmeden önce kimliğinin ve yakınlarının tespit edilmesi amacıyla hangi kurumlar tarafından hangi araştırma, sorgulama ve incelemeler yapılmaktadır?
19. Kimliği belirsiz cenazeler, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve diğer ilgili kurumların kayıp şahıs kayıtlarıyla karşılaştırılmakta mıdır? 1 Ocak 2020-30 Ağustos 2026 tarihleri arasında bu yöntemle kimliği tespit edilen kaç kişi bulunmaktadır?
20. 1 Ocak 2020-30 Ağustos 2026 tarihleri arasında kimliği belirsiz olarak defnedilen kişilerden kaçından defin öncesinde DNA örneği alınmıştır? Kaçından DNA örneği alınmamıştır? DNA örneği alınmayan cenazeler bakımından bunun gerekçeleri nelerdir?
21. Kimliği belirsiz kişilerden alınan DNA örnekleri hangi kurum veya kurumlar tarafından, hangi kayıt, veri veya numaralandırma sistemi kapsamında ve ne kadar süreyle muhafaza edilmektedir?
22. Kimliği belirsiz cenazelerden defin öncesinde parmak izi alınmakta mıdır? 1 Ocak 2020-30 Ağustos 2026 tarihleri arasında kaç cenazeden parmak izi alınmış ve bunlardan kaçının kimliği parmak izi karşılaştırması sonucunda tespit edilmiştir?
23. Kimliği belirsiz cenazelerin kimliklerinin sonradan tespit edilmesine yardımcı olmak amacıyla diş kayıtları, fotoğraflar, radyolojik görüntüler, antropolojik inceleme sonuçları, kişisel eşyalar ve kıyafet bilgileri sistematik olarak kayıt altına alınmakta mıdır? Bu kayıtların daha sonra yapılan kayıp şahıs başvurularıyla karşılaştırılmasını sağlayan merkezi bir veri veya eşleştirme sistemi bulunmakta mıdır?
24. 1 Ocak 2020-30 Ağustos 2026 tarihleri arasında başlangıçta kimliği belirsiz olarak defnedildiği hâlde defin işleminden sonra kimliği tespit edilen kaç kişi bulunmaktadır?
25. Kimliği sonradan tespit edilen kişilerden kaçının yakınlarına ulaşılmıştır? Bunlardan kaçının cenazesi mezardan çıkarılarak ailesine veya yakınlarına teslim edilmiş ya da yakınlarının talebi üzerine başka bir mezarlığa nakledilmiştir?
26. Kimliği sonradan tespit edilen bir kişinin mezarına tereddüde yer bırakmayacak biçimde ulaşılabilmesi amacıyla, her kimsesiz veya kimliği belirsiz cenaze için ayrı ve tekil bir kayıt numarası ile ada, parsel, sıra ve kabir numarası oluşturulmakta mıdır?

27. Diyarbakır'da kimsesiz veya kimliği belirsiz kişilere ait mezarlardan kaçında, kişinin kimliğini; kimliği bilinmiyorsa resmî kayıt numarasını gösteren kalıcı ve dayanıklı bir mezar işareti bulunmaktadır?
28. Mezar taşında kişinin adı ve soyadı bulunmayan cenazeler bakımından, ilgili mezarın hangi kişiye veya hangi adli soruşturma ya da dosyaya ait olduğunu kesin olarak ortaya koyabilecek fiziksel ve elektronik bir eşleştirme sistemi kullanılmakta mıdır?
29. Kimsesiz veya kimliği belirsiz kişilere ait mezarlara ilişkin bilgiler elektronik ortamda tutulmakta mıdır? Fiziki defin defterleri ile elektronik kayıtlar arasında düzenli olarak karşılaştırma ve doğrulama yapılmakta mıdır?
30. 1 Ocak 2020-30 Ağustos 2026 tarihleri arasında kayıt hatası nedeniyle yeri tespit edilemeyen, ada, parsel veya kabir numarası bulunmayan, mezar işareti kaybolan ya da hangi cenazeye ait olduğu konusunda tereddüt oluşan mezar tespit edilmiş midir? Edilmiş ise bu durumda olan mezar sayısı kaçtır?
31. Kimsesiz kişilere ait mezarlardan bakım eksikliği nedeniyle çöken, mezar taşı veya numarası kaybolan, tahrip edilen ya da başka bir nedenle zarar gören kaç mezar tespit edilmiştir? Bunlardan kaç onarılmış veya yeniden düzenlenmiştir?
32. 1 Ocak 2020-30 Ağustos 2026 tarihleri arasında kimsesiz veya kimliği belirsiz kişilerin mezarlarının bulunamaması, yanlış mezar gösterilmesi, kayıtların eksik olması veya cenazenin kayıtlarda belirtilenden farklı bir mezarda bulunduğu iddiasıyla Bakanlığınıza, Diyarbakır Valiliğine, kaymakamlıklara veya ilgili belediyelere kaç başvuru ve şikâyet yapılmıştır?
33. 1 Ocak 2020-30 Ağustos 2026 tarihleri arasında gerçekleştirilen herhangi bir inceleme, teftiş veya soruşturma sonucunda yanlış mezara defin yapılması, yanlış mezar numarası verilmesi, defin kayıtlarının karıştırılması ya da bir cenazeye ait bilgilerin başka bir mezarla eşleştirilmesi vakası tespit edilmiş midir? Edilmiş ise bu vakaların yıllar itibarıyla sayısı kaçtır?
34. 1 Ocak 2020-30 Ağustos 2026 tarihleri arasında kimsesiz veya kimliği belirsiz bir cenazeye ait mezarın sonradan açılmasını gerektiren kaç adli veya idari işlem gerçekleştirilmiştir? Bu işlemlerin kaçında kimlik tespiti amacıyla yeniden biyolojik örnek alınmıştır?
35. Kimsesiz veya kimliği belirsiz olarak defnedilen kişilerin ölüm yerlerine göre sayısal dağılımı nedir?
36. Bu kişilerden kaç;
  - a) Hastane veya başka bir sağlık kuruluşunda,
  - b) Konut veya başka bir kapalı mekânda,
  - c) Sokak, park veya diğer kamusal alanlarda,
  - ç) Karayolunda veya trafik kazası sonucunda,
  - d) Kolluk biriminde veya gözaltı sürecinde,
  - e) Geri gönderme merkezinde,
  - f) Açık arazi, kırsal alan, akarsu veya benzeri yerlerde hayatını kaybetmiştir?
37. Kimsesiz veya kimliği belirsiz olarak defnedilen kişilerden kaçının ölümü adli vaka olarak değerlendirilmiş ve haklarında Cumhuriyet başsavcılıklarınca soruşturma yürütülmüştür?
38. Adli vaka olarak değerlendirilen kişilerin ölüm nedenleri trafik kazası, iş kazası, şiddet sonucu ölüm, intihar, boğulma, zehirlenme, doğal nedenler ve ölüm nedeni belirlenemeyenler şeklinde sınıflandırıldığında, yıllar itibarıyla sayısal dağılımı nedir?
39. Diyarbakır'da kimsesiz olarak defnedilen cenazeler arasında, bulunduğu sırada veya ölüm anında üzerinde herhangi bir kimlik belgesi bulunmasına rağmen daha sonra "kimsesiz" olarak

işlem gören kişiler olmuş mudur? Olmuş ise bu kişilerin sayısı kaçtır ve kimsesiz olarak değerlendirilmelerinin gerekçeleri nelerdir?

40. Kimliği tespit edildiği hâlde yakınlarına ulaşılamayan kişiler bakımından nüfus kayıtları, adres kayıtları ve kolluk verileri üzerinden yakın araştırması yapılmakta mıdır? Yapılmakta ise bu araştırmaların yürütülmesine ve tamamlanmasına ilişkin standart bir usul veya prosedür bulunmakta mıdır?
41. Yakınları yurt dışında yaşayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları bakımından, kişinin ölümünün ve cenazenin durumunun dış temsilcilikler aracılığıyla yakınlarına bildirilmesine yönelik işlem yapılmakta mıdır? 1 Ocak 2020-30 Ağustos 2026 tarihleri arasında bu kapsamda kaç bildirim gerçekleştirilmiştir?
42. Kimliği veya dinî inancı bilinen yabancı uyruklu kimsesiz kişilerin defin işlemlerinde kişinin dinî inancının ve buna bağlı defin geleneklerinin dikkate alınmasını sağlayan herhangi bir mevzuat, genelge, talimat veya standart prosedür bulunmakta mıdır?
43. Kimliği ve dinî inancı belirlenemeyen yabancı uyruklu cenazelerin hangi mezarlığa ve hangi usulle defnedileceğine hangi makam karar vermektedir? Bu konuda ülke genelinde uygulanan ortak bir standart bulunmakta mıdır?
44. Diyarbakır il sınırları içerisinde kimsesiz cenazelerin defni için ayrılmış alanların doluluk oranı nedir? Mevcut alanların, yıllık defin sayıları dikkate alındığında, kaç yıllık defin ihtiyacını karşılayabileceği öngörülmektedir?
45. 1 Ocak 2020-30 Ağustos 2026 tarihleri arasında kimsesiz cenazelerin bulundukları yerden alınması, nakli, gasli, kefenlenmesi, defin işlemleri, mezar yapımı ve mezarların bakımına yönelik olarak kamu kaynaklarından yapılan toplam harcama kaç Türk lirasıdır? Söz konusu harcamanın 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025 ve 30 Ağustos 2026 tarihi itibarıyla 2026 yılı için ayrı ayrı tutarı kaç Türk lirasıdır? Harcamaların kamu kurumları ve belediyeler bazındaki dağılımı nedir?
46. 1 Ocak 2020-30 Ağustos 2026 tarihleri arasında Diyarbakır Büyükşehir Belediyesine veya ilçe belediyelerine kimsesiz cenazelerin defin ve mezarlık işlemlerinde kullanılmak üzere Bakanlığınız, Diyarbakır Valiliği veya diğer merkezi idare kurumları tarafından herhangi bir kaynak aktarılmış mıdır? Aktarılmış ise her bir yıl, kaynak aktaran kurum ve kaynak aktarılan belediye itibarıyla aktarılan tutar kaç Türk lirasıdır?
47. 1 Ocak 2020-30 Ağustos 2026 tarihleri arasında Bakanlığınız veya Diyarbakır Valiliği tarafından Diyarbakır'daki mezarlık ve defin hizmetlerine yönelik kaç teftiş, inceleme veya denetim gerçekleştirilmiştir? Bunların yıllar ve denetlenen kurumlar itibarıyla dağılımı nedir?
48. Söz konusu teftiş, inceleme veya denetimlerde kimsesiz veya kimliği belirsiz cenazelerin kayıt altına alınması, kimliklendirilmesi, mezarlarının numaralandırılması, defin işlemleri veya mezarların korunmasına ilişkin herhangi bir mevzuata aykırılık, kayıt eksikliği veya uygulama sorunu tespit edilmiş midir? Edilmiş ise bunların niteliği ve yıllar itibarıyla dağılımı nedir?
49. Tespit edilen eksiklik veya mevzuata aykırılıklar nedeniyle herhangi bir kamu görevlisi hakkında idari inceleme veya disiplin soruşturması başlatılmış ya da adli mercilere bildirimde bulunulmuş mudur? Bulunulmuş ise kaç kamu görevlisi hakkında işlem yapılmış, bu işlemlerden kaç sonuçlandırılmış ve sonuçları ne olmuştur?
50. Diyarbakır'da kimsesiz veya kimliği belirsiz olarak defnedilen kişilere ilişkin fiziki defin kayıtları ile nüfus, adli tıp, Cumhuriyet başsavcılıkları, kolluk ve belediye kayıtlarının karşılaştırıldığı kapsamlı bir envanter veya kayıt doğrulama çalışması bugüne kadar yapılmış mıdır? Yapılmış ise çalışma hangi tarihte gerçekleştirilmiş ve sonucunda hangi tespitlere ulaşılmıştır?
51. Böyle bir çalışma yapılmamış ise 1 Ocak 2020 tarihinden bu yana Diyarbakır'da kimsesiz veya kimliği belirsiz olarak defnedilen bütün kişilere ait kayıtların geriye dönük olarak incelenmesi; her bir mezarın ada, parsel, sıra ve kabir numarasının doğrulanması; eksik veya hatalı

kayıtların giderilmesi; eksik kimliklendirme işlemlerinin tamamlanması ve gerekli hâllerde DNA kayıtlarının oluşturulması amacıyla kapsamlı bir çalışma başlatılması planlanmakta mıdır?

52. Bakanlığınız tarafından, Diyarbakır il sınırları içerisindeki kimsesiz ve kimliği belirsiz kişilere ait mezarların zaman içerisinde kaybolmasını, numarasız kalmasını veya fiziki mezarlarla resmî kayıtlar arasındaki bağlantının kopmasını önlemek; kimliği sonradan tespit edilen kişilerin veya yıllar sonra ortaya çıkan yakınlarının ilgili mezara ulaşabilmesini güvence altına almak amacıyla ülke genelinde uygulanacak standart, merkezi ve denetlenebilir bir kayıt ve takip sistemi oluşturulmasına yönelik herhangi bir çalışma yürütülmekte midir?